

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391, Budapest 62. Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/99/2016.

Iktatószám: Vj/99-20/2016.

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Réczicza Dentons Europe LLP ügyvédi iroda (1061 Budapest, Andrásy út 11.) és a Dr. Gönczöl Tünde Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. G. T.) által képviselt **CGARD S.A.** (24 avenue Emile Reuter, L-2420, Luxemburg) és a Horváth és Társai Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Sz. I.; 1124 Budapest, Csörsz utca 49-51.) által képviselt **AK Holding Vagyonkezelő Kft.** (1119 Budapest, Sopron utca 44.) kérelmezők által benyújtott összefonódás engedélyezése iránti kérelem tárgyában indult versenyfelügyeleti eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vett a szintén a Horváth és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **Abrons Hungária Kereskedőház Kft.** (1119 Budapest, Fehérvári út 71.-73.) meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa engedélyezi, hogy a CGARD S.A. az Abrons Hungária Kereskedőház Kft. felett annak jelenlegi egyedüli irányítójával, az AK Holding Vagyonkezelő Kft.-vel közös irányítást szerezzen.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett összefonódás

- 1) A 2016. október 24-én kötött Üzletrész Adásvételi Szerződés (a továbbiakban: Szerződés) értelmében az Abrons Hungária Kereskedőház Kft. (a továbbiakban: Abrons Kft.) üzletrészeinek 100 százalékát tulajdonló (P.G. több mint 50 százalékos, továbbá édesapja P.T. és testvére P.R. kisebbségi tulajdonában álló) AK Holding Vagyonkezelő Kft. (a továbbiakban: AK Holding) eladja az Abrons Kft. üzletrészeinek több mint 50 százalékát a CGARD S.A.-nak (a továbbiakban: CGARD). A CGARD a megszerzett 50 százalék feletti, az AK Holding

pedig a megtartott 50 százalék alatti részesedését ezt követően a közösen alapított, operatív tevékenységet nem végző JVCo Zrt.-be (a továbbiakban: JVCo) apportálják.

- 2) Az AK Holding és a CGARD szintén 2016. október 24-én Részvényesi Megállapodást is kötött, mely szerint az AK Holding jogosult a JVCo [...] ^{*} igazgatósága [...] tagjának kinevezésére, [...] igen szavazata szükséges – egyebek mellett – az Abroncs Kft. és az általa irányított vállalkozások alkotta vállalkozáscsoportnak (a továbbiakban: Abroncs-csoport) [...] bármilyen módosításához.
- 3) A Részvényesi Megállapodás 18. pontja értelmében P.G., P.R., az AK Holding, valamint a CGARD vállalták, hogy a JVCo-ban meglévő közvetlen vagy közvetett érdekeltségük megszűnésétől vagy a Részvényesi Megállapodás hatályának elvesztésétől számított [...] nem végeznek az Abroncs-csoport tevékenységével (áru és földrajzi terület tekintetében) versenyző tevékenységet (versenytilalom). A versenytilalom az érdekeltség fennállása, illetve a Részvényesi Megállapodás hatálya alatt az Abroncs-csoport aktuális tevékenységére, a fenti események valamelyikének bekövetkezése esetében pedig az annak időpontjában végzett tevékenységre terjed ki, mind áru, mind pedig a földrajzi terület tekintetében.
- 4) A Szerződés 31. pontja versenytilalmi rendelkezést tartalmaz P.T. tekintetében, akinek az AK Holdingban jelenleg meglévő minimális üzletrész tulajdona [...] azonban a JVCo igazgatósága mellett [...]. A versenytilalom egyrészt a tranzakció zárását követő [...] a megszűnésétől számított [...] tart.
- 5) A Szerződés aláírása és a tranzakció zárása közötti időszakra nézve a Szerződés 5.1 a) pontja szerint a CGARD hozzájárulása szükséges – egyebek mellett – [...]. A Szerződés 1.1. pontja (értelmező rendelkezések) szerint érdemi szerződésnek minősülnek - egyebek mellett – [...] kötött szerződések.
- 6) A CGARD és az AK Holding a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2016. november 11-én benyújtott kérelmükben a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján az 1)-2) pontok szerinti tranzakció engedélyezést kérték.
- 7) A kérelmezett ügylet a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján – a kérelmező nyilatkozata szerint – nem bejelentés köteles. Az összefonódás engedélyezésére Magyarországon kívül Ausztria versenyhatósága előtt indult eljárás.

II.

Az összefonódás résztvevői

Az AK Holding (Abroncs)-csoport

- 8) A jelenleg az AK Holding 100 százalékos tulajdonában lévő Abroncs Kft. által irányított Abroncs-csoport a kérelmezett tranzakció előkészítéseként átalakításra került. Az átalakítást megelőzően a jelenleg az Abroncs-csoportba tartozó vállalkozások egyik része (köztük az Abroncs Kft.) tekintetében P.T., P.G., P.R. rendelkezett egyaránt 50 százalék alatti (de együttesen 50 százalék feletti) közvetlen vagy közvetett részesedéssel, míg a csoportba tartozó

^{*} A [...] szimbólummal jelzett részek üzleti titkot képeznek.

további vállalkozásoknak P.G. és P.R. voltak az 50-50 százalékos üzletrész tulajdonosai. Az előzőek szerinti irányítási szerkezet a kérelmezett tranzakció időpontjára akként változott, hogy valamennyi vállalkozás az Abroncs Kft. közvetlen vagy közvetett irányítása alá került, melynek 100 százalékos üzletrész tulajdonosa a P.T., P.G. és P.R. által alapított AK Holding lett (az AK Holding és az Abroncs-csoport a továbbiakban együtt: AK Holding-csoport). Az AK Holding többségi üzletrész tulajdonosa P.G., míg P.T. és P.R. kisebbségi tulajdonosok.

- 9) Az AK Holding-csoport meghatározó tevékenysége a gumiabroncs nagy- és kiskereskedelem. E mellett az AK Holding-csoport egyéb, a gépjárművekhez kapcsolódó termékek kereskedelmével is foglalkozik, valamint szervíz és raktározási tevékenységet is folytat.
- 10) Az AK Holding-csoport magyarországi tagjai, továbbá az AK Holding-csoport külföldön honos tagjai Magyarország területén a 2015. évben – a csoporton belüli forgalom nélkül – együttesen 15 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételt értek el.

Az Ardian-csoport

- 11) A CGARD az Ardian Holding S.A. által irányított vállalkozáscsoport (a továbbiakban: Ardian-csoport) tagja. Az Ardian-csoport magyarországi tagjai minőségellenőrzési és megfelelőségértékelési szolgáltatásokat nyújtanak. Az Ardian-csoport külföldön honos tagjainak csekély mértékű magyarországi értékesítése nem kapcsolódik az AK Holding tevékenységéhez.
- 12) Az Ardian-csoport magyarországi tagjai, továbbá az Ardian-csoport külföldön honos tagjai Magyarország területén a 2015. évben – a csoporton belüli forgalom nélkül - együttesen 500 millió forintot meghaladó nettó árbevételt értek el.

III.

Engedélykérési kötelezettség

Összefonódás

- 13) A Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez valamely tőle független vállalkozás felett.
- 14) A Tpv. 23. § (2) bekezdés a) pontja szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel rendelkezik, továbbá c) pontja szerint, ha szerződés alapján jogosult a másik vállalkozás döntései meghatározó befolyásolására.
- 15) A Versenytanács kialakult gyakorlata szerint „Közös irányítás akkor valósul meg, ha a vállalkozások a Tpv. 23. § (2) bekezdés c) pontja szerinti jogosítványokat közösen gyakorolják. Objektív tényezők hiányában a közös irányítás feltételezi a tulajdonosok erre vonatkozó megállapodását. A Versenytanács korábbi gyakorlatában ilyen megállapodásnak minősítette azokat a vétőjogokat, amelyek – a tulajdonos pénzügyi érdekeinek védelmének túlmenően – a vállalkozás piaci magatartására (üzletpolitikájára) vagy annak valamely meghatározó elemére (elemeire) is kiterjednek, mint például a vállalkozás üzleti tervére vonatkozó döntések. Vagyis, ha az üzleti terv elfogadását illetően fennálló vétőjog egyéb megállapodásnak minősül, akkor az üzleti terv együttes elfogadását biztosító megállapodás is

közös irányítást megalapozó a Tpvt. 23. § (2) bekezdés c) pontja szerinti körülmény [...] (Vj-52/2013.).”¹

- 16) A jelen esetben az 1) pont szerinti üzletrésztársasággal a CGARD megszerzi az Abroncs Kft. többségi szavazati jogot biztosító részvényeit, ami azonban nem biztosít számára a Tpvt. 23. § (2) bekezdés a) pontja szerinti egyedüli irányítási jogot a vállalkozás felett. A Részvényesi Megállapodás szerint ugyanis az Abroncs-csoportnak a kisebbségi tulajdonos AK Holdinggal közösen elfogadott ötéves üzleti tervének módosítására csak az AK Holding által kinevezett igazgatósági tag hozzájárulásával van lehetőség, ami a 15) pontban foglaltak alapján a CGARD és az AK Holding Tpvt. 23. § (2) bekezdés c) pontja szerinti, szerződésen alapuló közös irányítást jelenti. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ugyanis a Tpvt. 23. § (2) bekezdés a) és c) pontja közötti irányítási módok ütközése esetén a c) pont szerinti szerződésen alapuló irányításnak van elsőbbsége.
- 17) A kérelmezett tranzakció esetében nem elhanyagolható körülmény, hogy a többségi és a kisebbségi tulajdonos együttdöntése nem új üzleti terv elfogadására, hanem a tranzakció részeként [...] üzleti terv módosítására vonatkozik. [...] ezért megszűnik az Abroncs-csoport üzleti tervére vonatkozó, a két tulajdonosnak a közös irányítását megalapozó együttdöntése, ami a Részvényesi Megállapodás jelenlegi rendelkezései mellett a CGARD – új összefonódásnak minősülő – egyedüli irányításszerzését jelentené. Márpedig a Versenytanács következetes gyakorlata szerint az összefonódások ellenőrzésének célja a piaci struktúrára gyakorolt tartós változások nyomon követése.² Arra vonatkozóan nincs konkrét mérték, hogy mekkora az a minimális időtáv, amelyet meghaladóan egy az összefonódás egyéb kritériumait kielégítő ügylet tartósnak, és ezért összefonódásnak minősül. A Versenytanács gyakorlatában azonban az 5 éves időtávú szerződéseket tartósnak minősítette,³ mire tekintettel az eljáró versenytanács a jelen esetben sem látott okot az irányítás kérelmezett megváltozása tartósságának megkérdőjelezésére.
- 18) Mindezek alapján az 1)-2) pont szerinti tranzakció révén a CGARD és az AK Holding a Tpvt. 23. § (2) bekezdésének c) pontja szerinti közvetlen közös irányítást szerez az Abroncs Kft. felett, ami a Tpvt. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján vállalkozások összefonódásának minősül.

Az összefonódáshoz kapcsolódó ügyletek

- 19) Az eljáró versenytanács vizsgálta azt is, hogy azok a lépések, amelyeket a felek az 1) pont szerinti Szerződés megkötése előtt (az Abroncs-csoport kialakítása), illetve az után (a JVCo megalapítása) tettek, részét képezik-e a kérelmezett tranzakciónak, figyelemmel a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének az egymással összefüggő ügyletek egy összefonódásként, illetve több összefüggő ügylet egy eljárásban történő elbírálásáról szóló 1/2015. számú közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltakra is.
- 20) A Közlemény 4. a) pontja alapján csak azok a kapcsolódó ügyletek minősülnek valamely összefonódás részének, amelyek önmagukban is összefonódást valósítanak meg. A jelen

¹ Versenytanács Tpvt.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2015., 23.38. pont.

² Lásd: Versenytanács Tpvt.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2015., 23.32.

³ Vj/30/2011., Vj/99/2013., Vj/62/2014.

esetben ez a körülmény – az alább részletezettekre tekintettel – az Abroncs-csoport kialakítása és a JVCo megalapítása esetében sem volt megállapítható. Ezért ezek az ügyletek nem minősülnek az eljárás tárgyát képező összefonódás részének.

Az Abroncs-csoport kialakítása

- 21) Az *Abroncs-csoport* kialakítása során az azt megelőzően P.T., P.G. és P.R. által közösen irányított vállalkozások, valamint P.G. és P.R. által közösen irányított vállalkozások egyaránt P.G.-nek (az AK Holdingon keresztül) közvetett egyedüli irányítása alá kerültek. A fenti vállalkozások irányításának előzőek szerinti megváltoztatása azonban a Tpv. 23. § (1) bekezdésének a) pontja alapján csak akkor minősül összefonódásnak, ha az irányításváltozással érintett vállalkozások egymástól függetlenek.
- 22) A függetlenség vizsgálatkor az eljáró versenytanács abból indult ki, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:2. § (5) bekezdése alapján a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti „*közeli hozzátartozók közvetlen és közvetett tulajdoni részesedését vagy szavazati jogát egybe kell számítani.*” E rendelkezést is figyelembe véve a Versenytanács eddigi gyakorlatában abból indult, hogy ha az egymással kölcsönösen⁴ közeli hozzátartozói viszonyban álló természetes személyek külön-külön nem, de együttesen rendelkeznek a vállalkozás irányítását biztosító szavazati joggal, akkor (csakúgy, mint az egy vállalkozáscsoportba tartozó, és így egymástól független jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások) arra vonatkozó külön megállapodás nélkül is szavazati jogukkal összehangoltan élnek, egyebek mellett a vállalkozás piaci magatartásának meghatározása tekintetében is.⁵
- 23) Az előzőekhez képest speciális helyzet, amikor az egymással kölcsönösen közeli hozzátartozói viszonyban álló természetes személyek két vagy több vállalkozásban úgy rendelkeznek külön-külön vagy együttesen irányítást biztosító szavazati joggal, hogy nem mindegyikük rendelkezik szavazati joggal mindegyik vállalkozásban (miként a jelen esetben P.T., akinek a kialakított Abroncs-csoportba tartozó vállalkozások nem mindegyikében volt szavazati joga). Az ilyen helyzetre nézve a Ptk. nem tartalmaz rendelkezést, azonban az életszerű feltételezés az, hogy – figyelemmel a Ptk. által az egyébként relevánsnak tekintett közeli hozzátartozói viszonyra – a közeli hozzátartozók az ilyen vállalkozások piaci magatartását meghatározó döntéseket egymással összehangoltan hozzák (és hozhatják is) meg. Másként: ezek a vállalkozások egymástól nem független vállalkozásokként végezhetik piaci tevékenységüket.
- 24) Mindezek alapján az eljáró versenytanács álláspontja szerint a *Tpv. alkalmazásában főszabályként (amennyiben eltérő bizonyíték nem áll rendelkezésre)*⁶ a közeli hozzátartozó természetes személyeket (mint a Tpv. 1. § szerinti vállalkozásokat) egymástól nem független vállalkozásokként kell kezelni. Ebből következően egymástól nem függetlennek minősülnek azok a vállalkozások, amelyekben az egymással kölcsönösen közeli hozzátartozói viszonyban

⁴ A kölcsönösség elengedhetetlen feltétel, mert valamely természetes személy két közeli hozzátartozója nem feltétlenül közeli hozzátartozója egymásnak, ezért ha ez a természetes személy mindkét közeli (de egymásnak nem közeli) hozzátartozójával képes szavazati többséget szerezni, akkor az irányítást biztosító szavazattöbbség kétféle módon is létre jöhet, ezért a vállalkozásnak többségi szavazati jog alapján nincs irányítója (lásd: Vj/78/2008.).

⁵ Vj/102/2015.

⁶ Ilyen bizonyíték lehet például egy közbeszerzési eljárásban tett olyan nyilatkozat, hogy a pályázatokat benyújtó, a közeli hozzátartozók különböző részalmazai által irányított vállalkozások egymástól függetlenek.

álló természetes személyek külön-külön vagy bármilyen kombinációban együttesen irányítást biztosító szavazati joggal rendelkeznek.

- 25) Az Abroncs-csoport kialakítása során olyan vállalkozások kerültek az Abroncs-csoportba, amelyek mindegyike esetében az egymással kölcsönösen közeli hozzátartozói viszonyban álló P.T., P.G. és P.R. rendelkeznek különböző kombinációkban együttesen (közös) irányítást biztosító szavazati joggal, mire tekintettel ezek a vállalkozások az előzőek alapján egymástól nem függetlenek, így az irányításukban végrehajtott szerkezet átalakítás nem minősül összefonódásnak. Szintén nem teszi összefonódássá az ügyletet az a körülmény, hogy szemben a korábbi helyzettel, amikor az átalakítással érintett vállalkozásokban egyik fenti közeli hozzátartozó sem rendelkezett egyedüli irányítást biztosító szavazati joggal, a kialakított Abroncs-csoportot 100 százalékos tulajdonló AK Holdingban P.G. egyedüli irányítási jogot biztosító szavazati joggal rendelkezik. Az egyes vállalkozásokat addig P.G.-vel közösen irányító P.T. és P.G. ugyanis - szintén az előzőek alapján - P.G.-től nem független vállalkozásnak minősülnek.

A JVCo alapítása

- 26) A JVCo alapítása esetében az eljáró versenytanács abból indult ki, hogy a Versenytanács gyakorlata szerint, „Ha a közös vállalkozás alapításának célja más vállalkozás(ok) feletti irányítás megszerzése, mindaddig amíg a közös vállalkozás tevékenysége nem terjed túl az irányítás megszerzésén és alapítói közvetett irányítási jogainak gyakorlásán, nem minősül teljes funkciójú közös vállalkozásnak. (Vj-27/2011.)”.⁷ A fenti elvi jelentőségű döntést az eljáró versenytanács a jelen esetre is irányadónak tekinti, amikor a nem teljes funkciójú közös vállalkozás alapításának célja nem a közös irányítás megszerzése, hanem a megszerzett közös irányítás megvalósítási módjának eszköze. Miután a JVCo kizárólagos tevékenysége alapítói irányítási jogainak gyakorlása, ezért az előzőek alapján nem minősül teljes funkciójú közös vállalkozásnak, így alapítása nem minősül a Tptv. 23. § (1) bekezdés c) pontja szerinti összefonódásnak.

Küszöbértékek

- 27) A Tptv. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivataltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van. A Tptv. 27. § (1) bekezdése alapján a nettó árbevétel számítása során nem kell figyelembe venni az azonos érintett vállalkozáscsoportba tartozó érintett vállalkozásoknak vagy azok vállalkozásrészeinek az egymás közötti forgalmát. A Tptv. 27. § (2) bekezdése szerint külföldön honos vállalkozás nettó árbevételének számítása során a Magyarország területén eladott árukból az előző üzleti évben elért nettó árbevételt kell figyelembe venni.

⁷ Versenytanács Tptv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2015., 23.31.

- 28) A Tpv. 26. § (1) bekezdése értelmében érintett vállalkozások az összefonódásban közvetlenül és közvetetten részvevő vállalkozások. A (2) bekezdés b) pontja alapján közvetlen résztvevő a közvetlen irányítást szerző vállalkozás, valamint az a vállalkozás, amely fölött irányítást szereznek. A (3) bekezdés szerint közvetett résztvevők azon vállalkozáscsoport [Tpv. 15. § (2) bekezdés] további tagjai, amelybe a közvetlen résztvevő tartozik. Az (5) bekezdés szerint érintett vállalkozáscsoport a közvetlen résztvevő és az ahhoz kapcsolódó közvetett résztvevők együttese.
- 29) A Versenytanács gyakorlata szerint „Egyedüli irányítás közös irányítássá történő átalakítása esetén [...] az érintett vállalkozáscsoportokat [Tpv. 15. § (2) bekezdés] az összefonódást megelőző irányítási viszonyok alapján kell meghatározni [...] (Vj10/2014.)”.⁸ Az előzőek alapján az összefonódás közvetlen résztvevőjének a közvetlen közös irányítást szerző CGARD és AK Holding minősülnek, az összefonódással érintett vállalkozáscsoportok pedig a CGARD-csoport és az AK Holding-csoport. Az egyedül irányítottból közös irányítottá váló Abroncs Kft., miután az összefonódást megelőzően még az AK Holding-csoportba tartozott, annak tagjaként az összefonódásnak nem közvetlen, hanem közvetett résztvevője.
- 30) Az összefonódással érintett fenti két vállalkozáscsoportoknak az összefonódást megelőző (2015.) évben a Tpv. fent hivatkozott rendelkezései alapján figyelembe veendő nettó árbevétele együttesen meghaladta a 15 milliárd forintot, továbbá ezen belül mindkettőé az 500 millió forintot. Ezért a kérelmezett összefonódáshoz a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

IV.

Az összefonódás értékelése

- 31) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális- és portfólió (konglomerátum) hatásait vizsgálja (lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 1/2014. számú közleménye).
- 32) A Tpv. 30. § (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal engedélyezi az összefonódást, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.
- 33) A Tpv. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett árupiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) a fogyasztó illetve az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 34) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki.

⁸ Versenytanács Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2015., 26.6.

Érdemben azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti versenyhatások fennállhatnak. A jelen esetben nem volt szükség az érintett piacok egyértelmű meghatározására, mert az alább részletezettek szerint annak hiányában is megállapítható volt, hogy az összefonódásnak nincsenek versenyfelügyeleti beavatkozásra okot adó káros versenyhatásai.

Horizontális hatás

- 35) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyek azonos (eladói vagy vevői) oldalán az összefonódásban résztvevő mindkét vállalkozáscsoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van.
- 36) A CGARD-csoportnak és az AK Holding-csoportnak nincs azonos tevékenysége, ezért az összefonódás nem jár együtt horizontális hatással.

Vertikális és portfólió-hatás

- 37) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.).
- 38) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes lehet versenykorlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.
- 39) A CGARD-csoportnak és az AK Holding-csoportnak a magyar piacot érintő tevékenységi köre alapján az összefonódásnak vertikális- és portfólió-hatása sem volt azonosítható.

Összegzés

- 40) Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Tpv. 76. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálói indítvánnyal – a kérelmezett összefonódást engedélyezte.

V.

Kapcsolódó versenykorlátozások

- 41) A Tpv. 29. § (1) bekezdése értelmében a vállalkozásoknak 24. § szerinti összefonódása a Gazdasági Versenyhivatal engedélyének hiányában nem hajtható végre, így különösen az összefonódás következtében szerzett szavazati jogok, illetve a vezető tisztségviselők

kijelölésére vagy megválasztására vonatkozó jogosultságok nem gyakorolhatók; az összeolvadó vagy beolvadó vállalkozás, illetve a korábban független vállalkozás vagy vállalkozásrész döntéseinek meghozatala és az összefonódó vállalkozások közötti üzleti kapcsolatok folytatása során az összefonódást megelőző helyzet szerint kell eljárni.

- 42) A Tpv. 30. § (5) bekezdése szerint az összefonódáshoz adott engedély kiterjed mindazokra a versenykorlátozásokra, amelyek az összefonódás végrehajtásához szükségesek (ún. kapcsolódó versenykorlátozások).
- 43) A kapcsolódó versenykorlátozások tekintetében „....a Gazdasági Versenyhivatal az összefonódást engedélyező határozataiban főszabályként – egyezően az Európai Bizottság gyakorlatával is – nem végzi el annak értékelését, hogy az összefonódást eredményező szerződésben szereplő versenykorlátozás a Tpv. 30. § (5) bekezdése szerinti kapcsolódó versenykorlátozásnak minősül-e. Azt a jövőben – csakúgy, mint a Tpv. hatályon kívül helyezett 18. §-a szerinti további esetekben – az érintett vállalkozásoknak saját maguknak kell eldönteniük. (Vj-135/2005.)”.⁹
- 44) A Versenytanács azonban például a Vj-90/2012. számú ügyben hozott határozatában kifejtette, hogy amennyiben a kapcsolódó versenykorlátozásokkal kapcsolatos joggyakorlat [melyet legutóbb a hivatkozott határozat 31)-35) pontjaiban foglalt össze] nem ad iránymutatást, akkor „az értelmezési bizonytalanság csökkentése érdekében támpontot kíván nyújtani a felek számára a kérdéses versenykorlátozás kapcsolódó jellegének megítéléséhez.”¹⁰
- 45) A jövőbeni jogalkalmazás elősegítése érdekében az eljáró versenytanács az alábbiakban kifejti a felek által kötött Szerződésben és az ahhoz kapcsolódó Részvényesi Megállapodásban szereplő azon rendelkezésekkel [lásd 3)-5) pontok] kapcsolatos álláspontját, melynek kapcsolódó jellege a Versenytanács eddigi gyakorlata alapján nem ítélt meg egyértelműen. Az eljáró versenytanács azonban hangsúlyozza, hogy az alábbiakban kifejtettek a 43) pontban foglaltakra tekintettel nem jelentik azt, hogy elvégezte volna ezeknek a korlátozásoknak az érdemi versenyjogi értékelését.

Az eladót terhelő korlátozások végrehajtási tilalom időszaka alatt

- 46) A Tpv. 29. § (1) bekezdése közvetlenül a vevő irányítási jogát korlátozza az összefonódásnak a Gazdasági Versenyhivatal általi engedélyezéséig. A közvetlenül az eladót terhelő korlátozások pedig (akkor is, ha azok a Tpv. 29. § szerinti végrehajtási tilalom időszakára vonatkoznak) a Versenytanács gyakorlata szerint a Tpv. 30. § (5) bekezdés szerinti kapcsolódó versenykorlátozások körében értékelendők, figyelemmel arra is, hogy a korlátozások funkciója mindkét esetben a befektetés teljes értéke megszerzésének biztosítása.¹¹ Az eladót terhelő azon kötelezettség, hogy meghatározott magatartásához a vevő hozzájárulást kell kérnie, nem jelenthet ugyanakkor a vállalkozás döntési fórumain (közgyűlés, taggyűlés, igazgatóság, ügyvezetés) vétőjogot, az ugyanis már a Tpv. 29. § (1) bekezdésébe ütköző negatív (vagy közös) irányítási jogot biztosítana a vevő számára.¹²

⁹ Versenytanács Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2015., 30.8.

¹⁰ Vj/90/2012. 33) pont

¹¹ Részletesen lásd: Vj/144/2015. 23)-24) pontok.

¹² Ebben az összefüggésben az eljáró versenytanács a jövőre nézve nem tartja fenn a Vj/144/2015. számú határozat 23) pontjának a „még akkor is, ha azok ez által negatív irányítást hoznak létre a vevő számára” részét.

- 47) A Versenytanács gyakorlata szerint a céltársaság tevékenységének a „rendes üzletmenet” szerinti folytatására vonatkozó eladói vállalás – mint *általános érvényű* eladói kötelezettség – a befektetések értékének megőrzéséhez szükségesnek minősül.¹³ Ez biztosíthatja ugyanis, hogy a céltársaság a vevő által megismert feltételekkel folytassa további tevékenységét, illetve a rendes üzletmeneten túli, a céltársaság pozícióját, társasági feltételeit érintő döntésektől tartózkodjék vagy szerezze be azokhoz a vevő hozzájárulását.¹⁴ Ennek eszközeként a céltársaság bizonyos jelentőséggel bíró döntéseihez való vevői hozzájárulás megszerzése, valamint a céltársaság üzleti helyzetét érintő jelentős fejleményekről a vevő részére adott tájékoztatása kapcsolódó versenykorlátozásnak minősülhet. Mindez azonban nem jelentheti azt, hogy valamely a céltársasággal kapcsolatos konkrét döntéssel kapcsolatos egyeztetés vagy konkrét információnak a vevő általi megismerése szükségszerűen kapcsolódó versenykorlátozásnak minősül.
- 48) Az előzőekkel összefüggésben lényeges az is, hogy a „rendes üzletmenet” az eladó és a céltársaság oldalán ugyanazt a piaci mozgásteret kell, hogy jelentse a végrehajtási tilalom időszaka alatt, mint a tranzakció létrejötte előtt. Azaz a rendes üzletmenet a végrehajtási tilalom időszaka alatt sem jelenthet piaci passzivitást, üzleti kockázatok nélküli működést. Éppen ellenkezőleg: a rendes üzletmenethez ebben az időszakban is hozzátartozik az adott piaci működés szokásos kockázatainak vállalása, ami nem csak a piaci magatartás rutinszerű fenntartását, vagy a már meglévő ügyfelek korábbi feltételek melletti kiszolgálását jelentheti, hanem akár az árak, a kínálat változtatását, sőt új termék bevezetését, vagy nagy értékű tendereken való elindulás lehetőségét is. Általánosságban pedig a piaci magatartás és stratégia tekintetében az eladó (és a céltársaság) döntési szabadságának fennmaradását, melynek a vevő általi a fentiekben túlmutató korlátozása a Tpv. IV. fejezet alá eső versenykorlátozásnak minősülhet.
- 49) Az előzőekkel összhangban a vevő és az eladó közötti egyeztetés, illetve információk megosztása is csak az összefonódás létrehozása céljából az eszközölnél befektetés védelme érdekében és azokhoz közvetlenül és nyilvánvalóan szükséges és arányos mértékben lehet indokolt (például az érzékeny információk kölcsönös átadásának elkerülése, az információ lehető legalacsonyabb szintű átadása a titokban tartást szolgáló intézkedések megtétele mellett). Az ezen túlmutató, piaci stratégiát, üzleti titkot is érintő információcsere a végrehajtási tilalom időszaka alatt ugyanúgy a Tpv. IV. fejezete szerinti versenykorlátozást valósíthat meg, ahogyan a tranzakció létrejötte előtti helyzetben.
- 50) Az előzőekből következően a Szerződésnek az a rendelkezése, mely szerint a vevő hozzájárulásának megszerzése szükséges [...] [lásd 5) pont], mint általános eladói kötelezettség a Tpv. 30. § (5) bekezdése szerinti kapcsolódó versenykorlátozásnak minősülhet. Az azonban, hogy valamely konkrét szerződés nem tartozik a rendes üzletmenet körébe, illetve érdeminek minősül csak esetről-esetre bírálható el, amit a Gazdasági Versenyhivatal indokolt esetben a Tpv. IV. fejezetének rendelkezései alapján hivatalból vizsgálhat is.¹⁵ Ebben a tekintetben különösen problémás lehet a vevői hozzájárulás [...] [lásd 5) pont] esetében, mely az Abroncs-csoport tevékenységi köréből adódóan piaci magatartásának legfőbb tartalma. Ezért az ezekkel

¹³ Vj/94/2015. 36. b) pont.

¹⁴ Vj/48/2016. 37) pont.

¹⁵ Vj/143/2015. 34) pont és Vj/20/2016. 55) pont.

kapcsolatos vevői hozzájárulás esetében különösen fontos, hogy a felek a „rendes üzletmenet” kezelése tekintetében a fenti 48) pontban írottakkal összhangban járjanak el.

- 51) A felek a végrehajtási tilalom időszakában [...] [lásd 2) pont]. Az eljáró versenytanács szerint ez a megoldás - különös tekintettel a létrejövő közös irányítási helyzetre is - elfogadható lehet, ha igazolható, hogy erre az összefonódás létrejöttéhez és a befektetés értékének biztosításához szükség volt, és az ennek kapcsán megvalósuló információcsere nem haladta meg a 49) pontban jelzett, indokolt mértéket. Az eljáró versenytanács ennek az érdemi értékelését sem végezte el, erre indokolt esetben a Gazdasági Versenyhivatal által a Tpv. IV. fejezetének rendelkezései alapján indított eljárásban kerülhet sor.

Versenykorlátozások a végrehajtást követően

- 52) A Versenytanács gyakorlata szerint „A Tpv. 23. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közös vállalkozást alapító vállalkozások közötti azon megállapodás, mely szerint nem lépnek fel a közös vállalkozás versenytársaként, csak a közös irányítás fennmaradásáig minősül az összefonódáshoz kapcsolódó versenykorlátozásnak (Vj-104/1999.)”.¹⁶ Ez a megállapítás irányadó a közös irányítókra már működő vállalkozás feletti közös irányításszerzésük esetére is,¹⁷ továbbá az eljáró versenytanács álláspontja szerint akkor is, ha (mint a jelen esetben) az egyedüli irányítás alakul át közös irányítássá.
- 53) A versenytilalom a közvetlen közös irányítók mellett a közvetett közös irányítókra, továbbá a tőlük nem független vállalkozásokra is kiterjedhet. A versenytilalom akkor minősülhet a Tpv. 30. § (5) bekezdése alá eső kapcsolódó versenykorlátozásnak, ha nem lépi túl a közösen irányított vállalkozás működési területét sem az érintett áruk, sem pedig az érintett földrajzi terület tekintetében.¹⁸
- 54) A közös irányítás megszűnését követő további [...] időszakra kiterjedő, P.T., P.G., az AK Holding és a CGARD által vállalt [...] ugyanakkor az előzőek alapján nem tekinthető a jelen összefonódáshoz kapcsolódó versenykorlátozásnak. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a közös irányítás egyedüli irányítássá változását követően a közös irányítási jogát elvesztő vállalkozás(ok) tekintetében további versenykorlátozás alkalmazása és kapcsolódó versenykorlátozásként való kezelése nem feltétlenül indokolt és elfogadható. Különösen igaz ez, ha a közös irányítás és így az ahhoz kapcsolódó versenykorlátozás már három évnél hosszabb ideig tartott, mivel ekkor az egyedüli irányítást megszerző a korábbi közös irányítói helyzetéből adódóan már hozzáférhetett a társaság üzleti és cégértékéhez, illetve know-how-jához.
- 55) Az AK Holdingban a jelen összefonódást megelőzően tulajdonosként még jelenlévő, de az összefonódást követő irányítási struktúrában e tulajdonjogát elvesztő P.T. esetében ez utóbbi körülményre tekintettel a Részvényesi Megállapodás nem tartalmaz rendelkezést. A Szerződés 31. pontjában [...] [lásd 4) pont] a tranzakció zárását követő [...] tekintetében a Versenytanács fentebb hivatkozott gyakorlata alapján a jelen összefonódáshoz kapcsolódó korlátozásnak minősül. A [...] pedig az eljáró versenytanács álláspontja szerint nem tartozik a Tpv. tárgyi hatálya alá, mert az munkavállalóként terheli őt. Mindemellett megjegyzi az eljáró

¹⁶ Versenytanács Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2015., 30.6.

¹⁷ Lásd: Versenytanács Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2015. 30.19.

¹⁸ Vj/78/2015. 31) pont.

versenytanács, hogy a P.T.-re - mint P.G. közeli hozzátartozójára (és így tőle nem független vállalkozásra) – vonatkozó versenytilalom a közös vállalkozás működési ideje alatt mindenképpen kapcsolódó versenykorlátozásnak minősül.

VI. Eljárási kérdések

- 56) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpvt. 45. §-án, illetékessége a Tpvt. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpvt. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 57) A Tpvt. 63. § (2) bekezdésének d) pontja alapján a határozatot 30 napon belül kell meghozni, ha (mint a jelen esetben) a Tpvt. 72. § (3) bekezdése alapján nem szükséges az összefonódás piaci hatásainak teljes körű felmérése, mert az összefonódás az érintett piacon nyilvánvalóan nem jár a verseny jelentős csökkenésével.
- 58) Az eljáró versenytanács határozatát a Tpvt. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 59) A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket) 33. § (1a) és (5) bekezdései értelmében az ügyintézési határidő a kérelemnek a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz történő megérkezését követő napon indul, amely a jelen esetben 2016. november 12. Ennek megfelelően – tekintettel arra is, hogy a Ket. 33. § (3) bekezdés c) pontja szerint a hiánypótlás kiadásától és a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az azok teljesítésig eltelt idő (a jelen esetben: 6 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít bele - az ügyintézési határidő 2016. december 17-én járna le. Ezen a napon azonban a Gazdasági Versenyhivatalnál a munka szünetel, ezért a Ket. 64. § (3) bekezdése alapján az ügyintézési határidő a legközelebbi munkanapon jár le, ami 2016. december 19.
- 60) A kérelmezők a Tpvt. 62. § (1) bekezdés b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat előzetesen lerótták.
- 61) A Ket. 71/A. § (4) bekezdése alapján a jelen határozat meghozatalára tekintettel a 2016. november 21-én kelt Vj/99-9/2016. számú függő hatályú határozathoz nem fűződnek joghatások.
- 62) A Tpvt. 44. § 2012. február 1-jétől hatályos szövege a versenyfelügyeleti eljárás tekintetében sem zárja ki a Ket. 72. § (4) bekezdésének alkalmazhatóságát. A hivatkozott jogszabályhely a) pontja értelmében indokolást és jogorvoslatról való tájékoztatást nem tartalmazó egyszerűsített döntés hozható, ha a hatóság a kérelemnek teljes egészében helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, vagy a döntés az ellenérdekű ügyfél jogát vagy jogos érdekét nem érinti. Az eljáró versenytanács azonban a jelen eljárásban – bár határozatában az összefonódás engedélyezésére irányuló kérelemnek helyt adott – nem látta indokoltnak az egyszerűsített döntés alkalmazását, mert a jövőbeli jogalkalmazás szempontjából szükségesnek tartotta a felek által vállalt kötelezettségekkel, valamint a közeli hozzátartozók versenyjogi függetlenségével kapcsolatos álláspontjának megjelenítését [lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 3/2014. számú

közleménye 17. b), f), illetve hc) pontjai]. Az említett témakörökre tekintettel az eljáró versenytanács határozatát a Tpvt. 48. § (2) bekezdése és a Gazdasági Versenyhivatal elnökének a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2014. (X. 15.) utasítása 5. § (2) bekezdése alapján öttagú tanácsban hozta meg, mivel a rögzített versenytanácsi gyakorlattól részben eltérő, illetve jelentős kérdésben való döntésre került sor.

63) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. december 7.

Dudra Attila s.k.
előadó versenytanácsstag

Dr. Bara Zoltán s.k.
versenytanácsstag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanácsstag

Dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
versenytanácstagként eljárva

dr. Miks Anna s.k.
versenytanácsstag